

KOMISE PRO CENNÉ PAPIRY

Jižní vodárenská, a.s.
IČ 26211122
Václavské náměstí 47/1601
110 00 PRAHA 1

V Praze dne 26.10.2004
Č.j. 51/Se/31/2004/17
Počet listů: 20

Statutární město Zlín
IČ 00283924
Náměstí Míru 12
760 00 ZLÍN

Česká spořitelna, a.s.
IČ 45244782
Olbrachtova 1929/62
140 00 PRAHA 4

ROZHODNUTÍ

Komise pro cenné papíry (dále jen „Komise“) jako správní úřad pro oblast kapitálového trhu podle zákona č. 15/1998 Sb., o Komisi pro cenné papíry a o změně a doplnění dalších zákonů ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o Komisi“), a podle ustanovení § 7a téhož zákona jako orgán státního dozoru nad plněním povinností stanovených zákonem č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník ve znění pozdějších předpisů (dále jen „obchodní zákoník“), rozhodla ve správním řízení vedeném pod č.j. 51/Se/31/2004 a zahájeném z vlastního podnětu podle § 18 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád) ve znění pozdějších předpisů, takto:

- I. Účastníku řízení, Jižní vodárenská, a.s., IČ 26211122, se sídlem Václavské náměstí 47/1601, Praha 1, se za porušení povinností stanovené v ustanovení § 183b odst. 1, odst. 12 obchodního zákoníku, kterého se dopustil tím, že nečinil nabídku převzetí ostatním akcionářům společnosti Vodovody a kanalizace Zlín, a.s., přestože mu tato povinnost vznikla, když jako osoba jednající ve shodě se Statutárním městem Zlín ovládl společnost Vodovody a kanalizace Zlín, a.s., ukládá podle § 9 zákona o Komisi pokuta ve výši 9 000 000,- Kč (slovy devět miliónů korun českých). Úhradu uložené pokuty je povinen provést na bankovní účet Komise pro cenné papíry vedený u České národní banky, číslo účtu: 3754-2827001/0710, symbol konstantní: 1148, symbol variabilní: 51231041, a to do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.
- II. Účastníku řízení, Statutárnímu městu Zlín, IČ 00283924, se sídlem náměstí Míru 12, Zlín, se za porušení povinností stanovených v ustanovení § 183b odst. 1, odst. 12 obchodního zákoníku, kterého se dopustil tím, že nečinil nabídku převzetí ostatním akcionářům společnosti Vodovody a kanalizace Zlín, a.s., přestože mu tato povinnost vznikla, když jako osoba jednající ve shodě se společností Jižní vodárenská, a.s. ovládl společnost Vodovody a kanalizace Zlín, a.s., ukládá podle § 9 zákona o Komisi pokuta ve výši

KOMISE PRO CENNÉ PAPIRY

4 500 000,- Kč (slovy čtyři milióny pět set tisíc korun českých). Úhradu uložené pokuty je povinen provést na bankovní účet Komise pro cenné papíry vedený u České národní banky, číslo účtu: 3754-2827001/0710, symbol konstantní: 1148, symbol variabilní: 51231042, a to do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.

- III. Správní řízení vedené pod č.j. 51/Se/31/2004 s účastníkem řízení, Česká spořitelna, a.s., IČ 45244782, se sídlem Olbrachtova 1929/62, Praha 4, se podle § 30 správního řádu zastavuje, neboť odpadl jeho důvod.

ODŮVODNĚNÍ

A. Cílová společnost

Základní kapitál cílové společnosti Vodovody a kanalizace Zlín, a.s., IČ 49454561, se sídlem Tř. Tomáše Bati 383, Zlín (dále jen „cílová společnost“) tvoří 67.586 akcií na majitele o jmenovité hodnotě jedné akcie 1.000 Kč; 962.431 akcií na jméno o jmenovité hodnotě 1.000 Kč a 1 akcie na jméno o jmenovité hodnotě 1.000 Kč se zvláštními právy („strategická akcie“). Akcie na majitele byly do 4.12.2002 registrovány na veřejném trhu organizovaném společností RM-SYSTEM, a.s.

Akcie na jméno mají omezenou převoditelnost. Ustanovení § 13 stanov stanoví, že akcie na jméno, jakož i práva samostatně převoditelná spojená s těmito akciemi, jsou převoditelné pouze se souhlasem valné hromady, přičemž valná hromada je povinna odmítnout souhlas s převodem akcií na jméno v případě, kdy nejde o převod mezi obcemi, které jsou stávajícími akcionáři společnosti a držiteli akcií na jméno.

Ustanovení § 14 odst. 2 stanov dále stanoví, že rozhodnutí valné hromady o:

- a) převodu infrastrukturního majetku ze společnosti;
- b) změně bilančních nároků jednotlivých obcí na zdroje vody vybudované státem;
- c) zrušení omezené převoditelnosti akcií na jméno;
- d) výměně akcií na jméno za akcie na majitele;
- e) změně § 14 odst. 2 stanov;

mohou být přijata, pokud s nimi při hlasování vyjádří souhlas i držitel akcie se zvláštními právy („strategické akcie“). Majitelem strategické akcie je Fond národního majetku.

B. Skutková zjištění Komise

I. Výběrové řízení na strategického partnera

Cílová společnost dne 8.10.2001¹ vyhlásila výběrové řízení na strategického partnera, se kterým by uzavřela smlouvu o prodeji části podniku a smlouvu o nájmu a provozování vodárenské infrastruktury. Smlouvou o prodeji části podniku měla být prodána ta část podniku, která slouží k provozování vodovodů a kanalizací. Smlouvou o nájmu a provozování měla být pronajata vodovodní a kanalizační síť a umožněno její provozování. Nabídky musely být předloženy do 20.11.2001. Cílová společnost si vyhradila právo odmítnout všechny předložené nabídky, doplnit nebo změnit pravidla výběrového řízení i výběrové řízení zrušit.

¹ Inzerát vyšel v Hospodářských novinách dne 8.10.2001 pod číslem HN-134210

KOMISE PRO CENNÉ PAPIRY

realizace odkupu: Strany uzavřou smlouvu o smlouvě budoucí a k převodu vlastnického práva k akciím dojde, jakmile to umožní stanovy společnosti. Do té doby bude ČS vykonávat hlasovací práva na základě plné moci, kterou jí k tomuto město Zlín poskytne.

Téhož dne (tj. 24.1.2002) zaslala městu Zlín nabídku na odkup akcií znějících na majitele také slovenská společnost Stredoeurópsky makléřský dom, o.c.p., a.s., se sídlem Grösslingova 45, Bratislava (dále jen „SMD“), nabídka byla vázána na podmínku, že bude odsouhlasen vstup strategického investora do cílové společnosti.

Zastupitelstvo města Zlín na svém zasedání konaném dne 4.4.2002 schválilo prodej 488.377 akcií cílové společnosti (tj. všech svých akcií s výjimkou jedné akcie na jméno), a to pro případ, že valná hromada konaná dne 17.4.2002 neodsouhlasí uzavření smluv s vítězem výběrového řízení, společností JV.

Přestože město Zlín na valné hromadě konané dne 17.4.2002 hlasovalo pro uzavření smluv s JV, návrh nebyl schválen kvalifikovanou většinou, a tak město Zlín jakožto budoucí prodávající dne 26.4.2002 uzavřelo s ČS smlouvu o budoucí smlouvě o koupi akcií. Součástí smlouvy byly tyto přílohy: (1) smlouva o budoucích smlouvách o postoupení pohledávky – převodu samostatně převoditelných práv, (2) příkazní smlouva, (3) plná moc k registraci pozastavení práva nakládat s cennými papíry, (4) plná moc obecná.

Ve smlouvě o smlouvě budoucí² se smluvní strany zavázaly, že uzavřou kupní smlouvu na celkem 448.598 akcií cílové společnosti, což představuje podíl 43,55 % na základním kapitálu. Kupní smlouva bude uzavřena do 7 dnů ode dne, kdy nastane jakákoliv právní skutečnost, která umožní zákonný převod akcií a současně nabude účinnosti rozhodnutí příslušného orgánu společnosti, kterým tento orgán schválí převod akcií, případně nabude účinnosti taková změna stanov, podle které nebude souhlas pro převod akcií nutný. Smlouva o smlouvě budoucí byla uzavřena na 20 let s tím, že nebude-li v této době kupní smlouva uzavřena, prodlužuje se smlouva o smlouvě budoucí na dalších 20 let. Město Zlín může od smlouvy o smlouvě budoucí odstoupit pouze tehdy, jestliže ČS nezaplatí řádně a včas kupní cenu či její část nebo jestliže ČS poruší svou povinnost uzavřít kupní smlouvu. Smlouva o smlouvě budoucí výslovně stanoví, že ČS má právo postoupit práva a povinnosti z uzavřené smlouvy o smlouvě budoucí třetí osobě. Jestliže tato situace nastane, má město Zlín povinnost poskytnout této třetí osobě všechnu potřebnou součinnost k výkonu postoupených práv a povinností vyplývajících ze smlouvy o smlouvě budoucí a jejích příloh, zejména má povinnost zmocnit ji k výkonu akcionářských práv spojených s akciemi. Na druhé straně město Zlín nemůže práva a povinnosti ze smlouvy o smlouvě budoucí převést bez předchozího písemného souhlasu ČS. Kupní cena byla sjednána ve výši 160 Kč za akcii s tím, že 80 % ceny bude zaplaceno po podpisu smlouvy o smlouvě budoucí a 20 % po uzavření kupní smlouvy.

Smlouva o budoucích smlouvách o postoupení pohledávky se týkala převodu akcionářských práv samostatně převoditelných. Strany se zavázaly, že ve lhůtě 5 dnů od vzniku konkrétní pohledávky uzavřou bezúplatnou smlouvu o jejím postoupení. Může se jednat o výplatu dividend, zvyšování základního kapitálu a likvidaci společnosti. ČS může práva z této smlouvy postoupit třetí osobě.

² Ve skutečnosti byly uzavřeny dvě smlouvy. Jedna se týkala 139.174 akcií ISIN 770960000949, druhá 309.424 akcií ISIN CZ0009048062. Protože obě smlouvy jsou jinak zcela identické, v odůvodnění rozhodnutí nejsou rozlišovány. Totéž platí pro přílohy smlouvy, tj. pro smlouvu o budoucích smlouvách o postoupení pohledávky, příkazní smlouvu a plnou moc.

KOMISE PRO CENNÉ PAPIRY

Smlouvou příkazní město Zlín umožnilo ČS výkon akcionářských práv v cílové společnosti. Dle příkazní smlouvy má ČS právo účastnit se valných hromad a hlasovat na nich, uplatňovat návrhy a protinavrhy. Tato práva je ČS oprávněna vykonávat dle svého samostatného uvážení. K výkonu hlasovacích práv vystaví město Zlín pro ČS obecnou plnou moc. Kdyby tato plná moc v budoucnu nepostačovala k výkonu všech práv, má město Zlín povinnost vystavit dodatečnou plnou moc. Pokud by město Zlín obecnou plnou moc vypovědělo nebo by odmítlo vystavit dodatečnou plnou moc, nebo pokud by na valné hromadě vykonávalo hlasovací práva svým jménem, muselo by zaplatit smluvní pokutu ve výši 100 % kupní ceny, tj. 22.267.840 Kč a úroky ve výši 15 % ročně z kupní ceny akcií či její části, kterou ČS již městu Zlín zaplatila.

I když valná hromada cílové společnosti neodsouhlasila vstup strategického partnera, společnost SMD v rozporu s podmínkami stanovenými ve své nabídce³, uzavřela s městem Zlín kupní smlouvu, a to téhož dne jako společnost ČS (tj. 26.4.2002). Předmětem smlouvy byl prodej 39.779 akcií na majitele představujících podíl 3,86 % na základním kapitálu cílové společnosti. Po uzavření výše uvedených smluv mohlo město Zlín vykonávat pouze hlasovací práva spojená s jednou akcií.

Dne 2.5.2002 ČS oznámila, že nabyla práva spojená s akciemi cílové společnosti ve výši 43,55 % na základním kapitálu společnosti a zároveň v souladu s § 183b odst. 4 písm. a) bod 2 obchodního zákoníku oznámila, že nevykonává hlasovací práva spojená s těmito akciemi, ani neumožnila jejich výkon třetí osobě.

Dne 16.7.2002 převedla ČS práva z uzavřené smlouvy o smlouvě budoucí (včetně jejich příloh) spojená s 403.767 akciemi představujícími 39,2 % na základním kapitálu společnosti na společnost JV a ponechala si pouze práva k 44.831 akcií představujících podíl 4,35 %.

Po získání hlasovacích práv od města Zlín vyjednávala společnost ČS uzavření smluv s dalšími městy a obcemi. V dopisech, kterými ČS municipality oslovovala, se uvádí, že ČS v transakci vystupuje jako obchodník s cennými papíry, který jedná vlastním jménem a na účet klienta, kterého ovšem blíže nespecifikuje. Z dopisu ze dne 1.8.2002, který ČS zaslala společnosti JV vyplývá, že tímto klientem je společnost JV. V uvedeném dopise ČS informuje společnost JV o smlouvách, které již s municipalitami uzavřela i o zaplacených zálohách na kupní cenu. Do 11.10.2002 ČS uzavřela smlouvy o smlouvách budoucích s dvanácti municipalitami⁴ a na základě nich získala dispozici s hlasovacími právy cílové společnosti odpovídající podílu 7,08 % na základním kapitálu cílové společnosti. Celkem tak disponovala podílem 11,43 % hlasovacích práv, která na valných hromadách nevykonávala. Práva z takto uzavřených smluv převedla ČS na JV dne 14.3.2003⁵.

Taktéž balík tvořený 39.779 akciemi na majitele byl později převeden na společnost JV, a to dne 5.4.2004 za cenu 580 Kč za kus. Převody s tímto balíkem za rozhodné období jsou uvedeny v následující tabulce:

hora podmínky nabídky odkupu akcií na doručitele.

Halenkovice 0,87%, Obec Sazovice 0,28%, Obec Hostišová 0,26%, Obec Tečovice 0,20%, Obec Hvozdná 0,11%, Obec Lípa 0,20%, Mysločovice 0,10%, Obec Kaňava 0,79%, Obec Žlutava 0,22%, Obec Spytihův 0,39%, Město Napajedla 3,56%, Obec Veselá 0,10%.
dopis Ižní vodárenské ze dne 5.4.2004 zasláný Statutárním městu Zlín.

KOMISE PRO CENNÉ PAPIRY

Ke dni 5.4.2004 tak společnost JV disponovala podílem ve výši 54,49 % na hlasovacích právech v cílové společnosti.

III. Uzavření smluv se společností Zlínská vodárenská a.s.

Základní kapitál společnosti Zlínská vodárenská, a.s. (dále jen „Zlínská vodárenská“) tvoří 10 akcií na majitele ve jmenovité hodnotě jedné akcie 200.000 Kč. Zlínská vodárenská je členem skupiny Veolia Water, jak sama uvádí na svých internetových stránkách (<http://www.zlv.cz/index.html>).

Dne 23.3.2004 uzavřela Zlínská vodárenská s městem Luhačovice smlouvu o společném postupu. Touto smlouvou se město Luhačovice zavázalo, že na valné hromadě cílové společnosti, která bude mít na programu schvalování realizace provozního modelu a příslušné smluvní dokumentace, bude hlasovat pro návrh. Za to od Zlínské vodárenské získá účelově vázané finanční prostředky. Tutéž smlouvu uzavřelo se Zlínskou vodárenskou také město Tlumačov (dne 13.4.2004) a město Valašské Klobouky (dne 28.4.2004).

Dne 30.4.2004 se konala valná hromada cílové společnosti, která hlasovala o uzavření smlouvy o prodeji části podniku a nájemní smlouvy se společností Zlínská vodárenská. Ke schválení byla potřebná kvalifikovaná většina dvou třetin hlasů. JV spolu s městy Luhačovice, Tlumačov a Valašské Klobouky měla 72,31 %. Návrh byl schválen počtem 77,23 % hlasů. Transakce s akciemi cílové společnosti, do kterých byla JV zapojena, tak skončily tím, že na společnost Zlínská vodárenská, která patří do skupiny Veolia Water, byla převedena provozní část majetku cílové společnosti a zároveň byla s touto společností uzavřena smlouva o nájmu a provozování v hodnotě 360 miliónů EUR, tedy cca 11,43 miliardy korun.

Dne 25.5.2004 uzavřelo město Zlín a JV dohodu o vypořádání vzájemných vztahů a zároveň smlouvu o koupi akcií cílové společnosti. Dohoda o vypořádání vzájemných vztahů zrušila smlouvu o smlouvě budoucí o koupi akcií (včetně příloh) s tím, že město Zlín vrátilo část pohy již zaplacené kupní ceny, konkrétně částku 42.616.810 Kč (v přepočtu 95 Kč za akcii). Rozdíl ve výši 14.803.734 Kč je na základě dohody považován za odměnu města Zlín za to, že JV umožnilo vykonávat akcionářská práva.⁶ Smlouvou o koupi akcií převedla společnost na město Zlín 39.779 kusů akcií cílové společnosti za cenu 95 Kč za kus. K převodu akcií do Středisku cenných papírů došlo dne 27.5.2004. Město Zlín tak na celé transakci profitovalo částkou 34.096.549 Kč.⁷

Zahájení správního řízení a vyjádření účastníků řízení

Na základě předběžné právní kvalifikace došla Komise k závěru, že v cílové společnosti došlo ke změně ovládacích osob, které v rozporu se zákonem neučinily nabídku veřejnou, a proto s JV, ČS a městem Zlín zahájila správní řízení ve věci možného porušení předpisů stanovených v §183b odst. 1 a násled. obchodního zákoníku. V oznámení vyzvala účastníky řízení, aby se k zahájenému správnímu řízení vyjádřili a k tomuto jim poskytla lhůtu 15 pracovních dní.

⁶ Článek V. odstavec 5.4. dohody.

⁷ Rozdíl mezi součtem částek 14.803.734 Kč (odměna za přenechání hlasovacích práv) a 19.292.815 Kč (rozdíl mezi 39.779 kusů akcií za 580 Kč a nákupem téhož balíku za cenu 95 Kč za kus).

1. Vyjádření účastníka řízení JV

Společnost JV doručila Komisi své vyjádření dne 24.5.2004. Ve svém vyjádření namítla překážku lhůty pro zahájení správního řízení stanovené v § 10 odst. 1 zákona o Komisi. Argumentuje tím, že Komisi dne 29.7.2002 doručila podnět k zahájení správního řízení se „Sdružením Zlínsko - likvidace odpadních vod“ a dále Město Slavičín doručilo Komisi dne 29.8.2002 podnět k prošetření postupu ÚS a JV. Oba doručené podněty se týkaly cílové společnosti a dle názoru JV je doručení těchto podnětů rozhodné pro běh subjektivní prokluzivní lhůty stanovené v § 10 odst. 1 zákona o Komisi. Protože Komise ve lhůtě do 29.8.2003 správní řízení nezahájila, nelze vést správní řízení, v němž má být uložena sankce či opatření k nápravě.

Dne 24.8.2004 společnost JV Komisi doručila vyjádření k podkladům správního řízení. Ve vyjádření uvedla, že nejedná ve shodě s ostatními účastníky řízení a neexistuje jediná objektivní skutečnost, která by jednání ve shodě dokládala. Dále uvedla, že jí nemohla vzniknout povinnost učinit nabídku převzetí, a to z těchto důvodů: Z dikce ustanovení § 183b odst. 1 obchodního zákoníku vyplývá, že povinnost učinit nabídku převzetí vzniká „osobě, která získá podíl na hlasovacích právech“ cílové společnosti. Společnost JV v rozhodné době nebyla akcionářem, neboť neměla vlastnické právo k akciím cílové společnosti. Taktéž nezískala podíl na hlasovacích právech, neboť dle jejího názoru je podíl na hlasovacích právech vždy spojen s vlastnictvím akcií, neboť hlasovací práva nejsou dle § 156a odst. 1 obchodního zákoníku samostatně převoditelná. Účastník řízení hlasovací práva nezískal, pouze s městem Zlín uzavřel příkazní smlouvu dle § 724 občanského zákoníku. Z pojmového vymezení příkazní smlouvy vyplývá, že příkazník uskutečňuje činnost pro příkazce, z čehož dle názoru účastníka řízení vyplývá, že hlasovací práva vykonával ve prospěch příkazce, tedy města Zlín. Účastník řízení se proto domnívá, že není subjektem, kterému by dle zákona mohla povinnost učinit nabídku převzetí vzniknout.

Dne 26.8.2004 společnost JV Komisi doručila právní stanovisko advokátní kanceláře Kocian, Šolc, Balaščík a požádala o jeho zařazení do správního spisu. Předložené právní stanovisko řeší otázku, zda osobě, která ovládá cílovou společnost avšak není akcionářem, vzniká povinnost učinit nabídku převzetí. Autoři stanoviska docházejí k závěru, že osoba, která disponuje hlasovacími právy na základě dohody o výkonu hlasovacích práv, a která zároveň nejedná ve shodě s žádným jiným akcionářem, nemá povinnost učinit nabídku převzetí, jestliže ovládá cílovou společnost.

Dne 31.8.2004 společnost JV Komisi doručila další vyjádření, v němž navrhla, aby Komise vyslechla Gerarda Thierryho, bývalého člena představenstva společnosti CTSE, a.s. Dle vyjádření JV se Gerard Thierry zúčastnil jednání, na kterém Sdružení Zlínsko - likvidace odpadních vod nabídlo, že od města Zlín koupí akcie cílové společnosti JV je proto jeho názoru, že Gerard Thierry by mohl poskytnout zásadní a klíčová svědectví o skutečnosti, že cílovou společnost ovládala osoba odlišná od účastníků řízení. Dále uvedl, že bez vyslechnutí dotyčné osoby nelze skutkový stav považovat za dostatečně zjištěný.

Dne 8.10.2004 společnost JV Komisi doručila další vyjádření, v němž znovu namítla překážku správního řízení. Dále namítla, že součástí spisu jsou materiály, které nesouvisí se správním řízením a žádala, aby Komise při rozhodování k těmto materiálům nepřihlížela. Konkrétně se jedná o smlouvy uzavřené mezi Zlínskou vodárenskou a městem Luhačovice, městem Valašské Kloboučky a obcí Thumačov, zápisy z valných hromad cílové společnosti, smlouvy uzavřené mezi cílovou společností a Zlínskou vodárenskou a dokumenty týkající se výběrového řízení na strategického partnera. JV opětovně navrhla vyslechnout Gerarda Thierryho

KOMISE PRO CENNÉ PAPIRY

a předložila dokumenty týkající se Sdružení Zlínsko – likvidace odpadních vod a požádala o jejich zařazení do správního spisu⁸. Dále předložila stanovisko advokátní kanceláře Bakes a partneři, které se zabývá aplikací § 183b odst. 1, odst. 3 písm. c) obchodního zákoníku při hypotetické situaci, kdy do skupiny osob jednajících ve shodě přistoupí další osoba, přičemž jejím vstupem nedojde ke zvýšení celkového podílu skupiny na hlasovacích právech. Předložené právní stanovisku zastává názor, že v takovém případě nevzniká povinnost učinit nabídku převzetí.

Vyjádření účastníka řízení ČS

ČS doručila Komisi své vyjádření dne 25.5.2004. Stejně jako společnost JV namítla marné uplynutí prekluzivní lhůty stanovené pro zahájení správního řízení, a to s odkazem na stížnost Města Slavičín doručenou Komisi dne 29.8.2002. Toto podání dle názoru ČS obsahovalo veškeré informace nutné pro zahájení správního řízení, konkrétně údaj o výši podílu ČS na hlasovacích právech a právní titul jeho nabytí. Z odpovědi, kterou Komise zaslala Městu Slavičín dle ČS vyplývá, že Komise už v této době věděla o skutečnosti, že ČS uzavřela smlouvu s JV a převedla na ní dispozici s hlasovacími právy ve výši 39,2 %. Dle názoru účastníka řízení tak subjektivní prekluzivní lhůta pro zahájení správního řízení marně uplynula dne 26.11.2003. V této souvislosti účastník řízení odkazuje na rozhodnutí Vrchního soudu ze dne 18.2.1997 SoJ. 99, 17; 541, které vykládá pojem „dozvědět se o porušení povinnosti“ ve vztahu k prekluzivní lhůtě stanovené pro zahájení správního řízení. Zmíněný judikát podává následující výklad: „[...] Citované slovní spojení neznamená, že již v tom okamžiku musí být najisto postaveno, že k porušení povinnosti nesporně došlo, nýbrž postačí, že vzniklo důvodné podezření, že se tak stalo. Průkaz, že povinnost byla porušena, a kdo je za to odpovědný, je vlastním předmětem řízení. Proto zahájení řízení musí předcházet určitá skutečnost, z níž důvodnost podezření plyne. Den, kdy je tato skutečnost orgánu ochrany přírody oznámena, nebo zjištěna při plnění jeho pracovních úkolů či v souvislosti s nimi jeho pracovníky, je den, kdy se správní orgán o porušení povinnosti dozvěděl, tj. seznal, že došlo k jednání, jež zákon při splnění dalších podmínek definuje jako správní delikt. Jde o vědomost o skutkových okolnostech v takovém rozsahu, který umožní i jejich předběžné právní posouzení. Zákon nepředpokládá, že by muselo jít o informaci zvlášť kvalifikovanou nebo přicházející z určitého zdroje, musí však mít nezbytnou míru věrohodnosti a určitosti, aby na druhé straně nedošlo k zahájení řízení naprosto nedůvodně. Zároveň běhu subjektivní lhůty nemůže být dána samotným vědomím pracovníků státního orgánu o porušení právních předpisů, nemůže být odvislý od zcela právně neuchopitelných postojů pracovníků, např. jejich odbornosti, znalosti práva, pracovitosti, pohotovosti, ani od personálního obsazení určitého úřadu ap. Byť jde o subjektivní lhůtu, je nutno "vědomí" státního orgánu založit (možná paradoxně) na objektivní skutečnosti, tj. datu, kdy došlo k oznámení určitého a věrohodného obsahu, datu kontroly a pod., nikoli na subjektivním postoji pracovníků k těmto zjištěním.“

Dále společnost ČS uvedla, že v souladu s § 183b odst. 4 zákona o cenných papírech oznámila Komisi, České národní bance, Středisku cenných papírů i cílové společnosti nabytí hlasovacích práv a uveřejnila informaci, že hlasovací práva nebude vykonávat ani neumožní jejich výkon třetí osobě. Společnost ČS má tedy zato, že se nedopustila porušení povinnosti stanovených v § 183b obchodního zákoníku.

⁸ Tyto dokumenty jsou ve správním spise zařazeny na straně 220 a následně

KOMISE PRO CENNÉ PAPIRY

Vyjádření účastníka řízení město Zlín

Město Zlín doručilo Komisi své vyjádření dne 24.5.2004 a uvedlo, že neuzavřelo žádnou smlouvu, kterou by se zavázalo ke společnému postupu v řízení cílové společnosti. Dále uvedlo, že nemá a nemělo žádný zájem na prosazování společného vlivu na provozování a řízení cílové společnosti, není tedy osobou jednajícím ve shodě se společností JV ani ČS, a proto se nedopustilo porušení povinností stanovených v § 183b obchodního zákoníku.

D) Právní kvalifikace

Prekluze (§ 10 odst. 1 zákona o Komisi)

Komise se nejprve zabývala otázkou namítané prekluze správního řízení, přičemž vyšla z ustanovení § 10 odst. 1 zákona o Komisi a z výše citovaného judikátu Vrchního soudu SoJ. 99, 17; 541.

Komise se situací v cílové společnosti začala zabývat na základě podnětů, které ji doručily osoby vykonávající v cílové společnosti hlasovací práva. Nejprve byl Komisi dne 29.7.2002 doručen podnět společnosti JV, ve kterém tato společnost uváděla, že Sdružení Zlínsko – likvidace odpadních vod (dále jen „Sdružení Zlínsko“) vlastní 44 % akcií cílové společnosti a tedy společnost ovládá. Protože Sdružení Zlínsko neoznámilo jednání ve shodě a neučinilo povinnou nabídku převzetí, společnost JV požadovala, aby Komise věc v rámci své pravomoci prošetřila. O měsíc později, dne 29.8.2002, byl Komisi doručen podnět města Slavičín, které je členem Sdružení Zlínsko. Také Město Slavičín žádalo Komisi o prošetření situace v cílové společnosti, avšak s poukazem na to, že cílovou společnost ovládly společnosti ČS a JV. Dne 27.11.2002 byl Komisi doručen podnět minoritního akcionáře, společnosti Compas Capital Consulting, s.r.o., který podobně jako město Slavičín tvrdil, že osobou ovládající cílovou společnost je JV, která jedná ve shodě s městem Zlín a ČS.

Komise tak měla k dispozici dvě různá tvrzení a musela zjistit okolnosti skutkového stavu alespoň v takovém rozsahu, který by umožnil předběžné právní posouzení a odůvodnil zahájení správního řízení. Tvrzení obsažená v doručených podnětech byla protichůdná, neúplná a řada z nich nebyla ničím doložena. Na základě těchto podnětů nebylo možné provést ani předběžné právní posouzení, a proto běh prekluzivní lhůty nelze počítat od jejich doručení.

Komise byla nucena vyžádat si zaslání dalších materiálů a teprve po jejich prošetření došla k závěru, že Sdružení Zlínsko nikdy neovládlo cílovou společnost (viz níže). Nadále však zůstávaly ve hře společnosti JV, ČS, SMD, Poštová banka a.s. (dále jen „Poštová banka“) a město Zlín. Protože společnost JV v daném období disponovala podílem 39,2 % na hlasovacích právech, nebylo lze na ni uplatnit zákonnou domněnku ovládnutí dle § 66a odst. 5 obchodního zákoníku. Protože zúčastněné subjekty popíraly, že jednají ve shodě, bylo na Komisi, aby zjistila, zda skutkové okolnosti vedou k podezření, že všechny nebo alespoň některé ze zúčastněných subjektů jednají ve vzájemném srozumění s cílem nabýt nebo postoupit nebo vykonávat hlasovací práva v určité osobě nebo disponovat jimi za účelem prosazování společného vlivu na řízení společnosti. To bylo značně komplikováno tím, že „Projekt VAK Zlín“ nebyl ukončený a Komise v průběhu jeho realizace neznala cíle ani výhody, které má zainteresovaným stranám přinést. Avšak právě znalost těchto skutečností byla rozhodná pro posouzení toho, zda subjekty usilují o prosazení společného vlivu.

Teprve během dubna a května 2004 došlo k událostem, které vyjasnily cíl, k němuž dvouletá aktivita JV a města Zlín směřovala. Těmito událostmi bylo zpětné převedení hlasovacích práv na město Zlín, ke kterému došlo dne 5.4.2004 a následné uzavření smluv mezi městem Zlín a Zlínskou vodárenskou a.s., o kterém se Komise dověděla z tisku dne 18.6.2004. O okolnostech, za kterých byla uzavřena smlouva o zpětném převedení hlasovacích práv na Město Zlín, se Komise dozvěděla z podání společnosti Compas Capital Consulting s.r.o. doručeného Komisi dne 24.5.2004. Protože předmětem správního řízení je jednání, u kterého je třeba zkoumat subjektivní stránku, a protože o skutečnostech, které jsou pro její posouzení rozhodné, se Komise dozvěděla až dne 18.6.2004, neuplyne prekluzivní lhůta pro zahájení správního řízení před 18.6.2005. Plynutí této lhůty je stanoveno od uveřejnění informace v tisku, tedy od události objektivní, zcela v souladu s judikátem Vrchního soudu SoJ. 99, 17; 541.

Jednání ve shodě (§ 66b odst. 1 obchodního zákoníku)

Komise se ve správním řízení musela vypořádat s otázkou jednání ve shodě. Jednání ve shodě je definováno v ustanovení § 66b odst. 1 obchodního zákoníku jako jednání dvou nebo více osob skutečně ve vzájemném srozumění s cílem nabýt nebo postoupit nebo vykonávat hlasovací práva v určité osobě nebo disponovat jimi za účelem prosazování společného vlivu na řízení nebo provozování podniku této osoby anebo volby statutárního orgánu nebo většiny jeho členů anebo většiny členů dozorčího orgánu této osoby nebo jiného ovlivnění chování určité osoby. Z citované definice vyplývá, že o jednání ve shodě jde pouze při kumulativním splnění dvou podmínek: 1) jednání je skutečně ve vzájemném srozumění a 2) s cílem prosazovat v cílové společnosti společný vliv.

Komise se proto zabývala otázkou, zda u jednotlivých účastníků řízení byly uvedené obecné podmínky jednání ve shodě naplněny.

Do převodů s akciemi cílové společnosti byly zapojeny ČS, JV, SMD, Poštová banka a město Zlín. Komise nezahájila správní řízení se společnostmi SMD a Poštová banka. Společnost SMD uzavřela smlouvu na nákup akcií cílové společnosti ve stejný den jako účastník řízení ČS. Balík akcií nabyla za cenu 580 Kč za akcii a vzápětí je prodala společnosti Poštová banka za cenu 193,60 Kč za akcii, tedy se ztrátou 15.370.605 Kč. Po necelém roce pak od Poštové banky koupila akcie zpátky opět za cenu 580 Kč a obratem je převedla za tutéž cenu na společnost JV. Společnost SMD se nikdy nezúčastnila valné hromady. Přestože převody akcií cílové společnosti, ve kterých figurovala společnost SMD, proběhly za podezřelých okolností, Komisi se nepodařilo prokázat, že by společnost SMD usilovala získat vliv na řízení cílové společnosti a byla tak osobou jednající ve shodě ve smyslu § 66b odst. 1 obchodního zákoníku. Společnost Poštová banka vlastnila akcie cílové společnosti téměř dva roky a svá hlasovací práva uplatnila na čtyřech valných hromadách, kde zpravidla (nikoliv však výlučně) hlasovala shodně s JV. Za daného rozložení hlasovacích práv hlasování Poštové banky neovlivnilo situaci v cílové společnosti, neboť JV sama disponovala nadpoloviční většinou a kvalifikované většiny nedosáhla ani shodným hlasováním s Poštovou bankou. Poštová banka neměla zastoupení v představenstvu společnosti, nebylo prokázáno majetkové ani personální propojení mezi ní a JV či městem Zlín a ani jiné skutečnosti dostatečně neprokazují její záměr společně s JV a městem Zlín řídit cílovou společnost. Protože Komise neshromáždila dostatek důkazů o tom, že Poštová banka jedná ve shodě se společností JV a městem Zlín, nebylo s ní správní řízení zahájeno.

Co se týká jednání ostatních subjektů, pak Komise po zjištění úplného skutkového stavu, jak je popsán pod bodem B, došla k níže uvedené právní kvalifikaci.

Ovládnutí cílové společnosti (§ 66a obchodního zákoníku)

Definice ovládnutí cílové společnosti je obsažena v ustanovení § 66a odst. 2 obchodního zákoníku. Dle tohoto ustanovení je ovládnutí osobou osoba, která fakticky nebo právně vykonává přímo nebo nepřímo rozhodující vliv na řízení nebo provozování podniku jiné osoby. Nepřímo, vlivem se rozumí vliv vykonávaný prostřednictvím jiné osoby či jiných osob.

Protože prokazování ovládnutí ve smyslu citované definice bývá značně komplikované, ustanoví § 66a odst. 5 obchodního zákoníku vyvratitelnou právní domněnku, že není-li prokázáno, že jiná osoba disponuje stejným nebo vyšším množstvím hlasovacích práv, má se za to, že osoba, která disponuje alespoň 40 % hlasovacích práv na určité osobě, je ovládnutí osobou, a že osoby jednající ve shodě, které disponují alespoň 40 % hlasovacích práv na určité osobě, jsou ovládnutými osobami.

Před uzavřením smluv s ČS disponovalo město Zlín celkem 47,41 % hlasovacích práv, čímž žádný akcionář ani skupina akcionářů nedisponovala stejným nebo vyšším podílem hlasovacích práv. Sdružení Zlínsko v této době mělo nižší počet hlasovacích práv než město Zlín, jak vyplývá z průběhu valné hromady konané dne 17.4.2002. Této valné hromady se zúčastnili akcionáři disponující 950.570 hlasy, z toho město Zlín mělo 488.377 hlasů (51,4 %) a Sdružení Zlínsko 337.081 hlasů (35,5 %). Město Zlín tedy bylo osobou ovládnutí cílovou společností ve smyslu § 66a odst. 5 obchodního zákoníku.

Po uzavření smluv mezi městem Zlín a společnostmi ČS a SMD dne 26.4.2002 došlo ke změně rozložení hlasovacích práv. Společnost SMD (později Poštová banka) disponovala podílem 3,86 % hlasovacích práv, společnost ČS disponovala podílem 43,55 % a město Zlín držela pouze jedna akcie. Protože společnost ČS a město Zlín nejednaly ve shodě (viz shora), přestalo být město Zlín osobou ovládnutí cílovou společností. Společnost ČS dne 2.5.2002 oznámila, že nebude v cílové společnosti vykonávat akciová práva. Dle výjimky stanovené v § 183b odst. 4 písm. a) bod 2. obchodního zákoníku jí tak nevznikla povinnost učinit rozhodnutí převzetí, přestože se dle vyvratitelné právní domněnky stanovené v § 66a odst. 5 obchodního zákoníku stala osobou ovládnutí cílovou společností.

V důsledku skutečnosti, že společnost ČS nevykonávala hlasovací práva, došlo ke zvýšení podílu Sdružení Zlínsko. Na valné hromadě, která se konala dne 5.6.2002 (tedy tři dny poté, co společnost ČS prohlásila, že nebude vykonávat hlasovací práva), získalo Sdružení Zlínsko majoritu ve výši 69 % přítomných hlasů. Valná hromada neschválila představenstvem předloženou účetní závěrku za rok 2001 ani návrh na rozdělení zisku.

Dne 16.7.2002 společnost ČS převedla část hlasovacích práv na JV, čímž znovu došlo ke změně rozložení hlasovacích práv. Společnost JV disponovala podílem 39,2 % hlasovacích práv, společnost ČS disponovala podílem 4,35 % hlasovacích práv, podíl Poštové banky a města Zlín zůstal nezměněn. Společnost JV a město Zlín byly osobami jednajícími ve shodě (viz shora), avšak jejich společný podíl nepřesáhl hranici stanovenou pro vyvratitelnou právní domněnku ovládnutí. Komise proto musela posoudit, zda JV a město Zlín ovládly cílovou společnost s podílem nižším než 40 %. Za tím účelem přezkoumala průběh valných hromad cílové společnosti.

KOMISĚ PRO CENNÉ PAPIRY

První valná hromada po změně rozložení hlasovacích práv se konala dne 24.7.2002. Po jejím zahájení zástupce JV (Robert Pergl) a Města Zlín (Zdeněk Strnad) odešli, v důsledku čehož valná hromada přestala být usnášení schopná.

Další valná hromada se konala dne 28.8.2002. V této době JV disponovala hlasovacími právy spojenými s 403.767 akciemi (39,2 %)¹² a ČS hlasovacími právy spojenými s 80.053 akciemi (7,8 %), které nevykonávala. Na valné hromadě byli přítomni:

- 1) zástupci obcí,¹³ kteří ještě před konáním valné hromady oznámili, že jednají ve shodě a disponují celkovým podílem představujícím 37,81 % všech hlasovacích práv;
- 2) Zdeněk Blažek jako zástupce města Zlín s jednou akcií;
- 3) Zdeněk Strnad v zápisu uvedený jako zástupce města Zlín, k zastupování byl zmocněn společností JV a na valné hromadě disponoval hlasovacími právy spojenými s 94.343 akciemi (9,16 %);
- 4) Robert Pergl v zápisu uvedený jako zástupce města Zlín. K zastupování byl zmocněn společností JV. Na valné hromadě disponoval hlasovacími právy spojenými s 309.424 akciemi (30 %);
- 5) Dušan Sýkora jako zástupce společnosti Poštová banka disponující hlasovacími právy spojenými s 39.779 akciemi (3,86 %);

6) ~~minoritní akcionáři~~

Zdeněk Strnad i Robert Pergl na valné hromadě zastupovali JV a společně disponovali podílem 39,2 % hlasovacích práv. V důsledku skutečnosti, že společnost ČS nevykonávala hlasovací práva, se podíl společnosti JV zvýšil na 42,43 %.

Na valné hromadě došlo ke změně členů představenstva. Dosavadními členy představenstva byli: Milan Soldán (člen zastupitelstva Města Zlín), Stanislav Mišák (člen zastupitelstva Města Otrokovice), Martin Janečka (člen zastupitelstva Města Zlín), Dalibor Maniš (člen zastupitelstva Obce Valašské Klobouky), Pavel Studeník (člen zastupitelstva Města Slavičín), Jaromír Šebík a Tomáš Ůlehla (oba členové zastupitelstva Města Zlín).

Na návrh Roberta Pergla valná hromada odvolala Martina Janečku, Pavla Studeníka a Jaromíra Šebíka a namísto nich zvolila Josefa Švermu, Pavla Svobodu a Martina Bernarda. Josef Šverma a Pavel Svoboda jsou členové představenstva společnosti Severočeské vodovody a kanalizace, a.s., která je členem skupiny Veolia Water. Martin Bernard je člen stavební komise města Tlumačov a pouze pro jeho zvolení hlasovalo i Sdružení Zlínsko. V sedmičlenném představenstvu tak JV a město Zlín měly shodně po dvou zástupcích a společně tvořily v představenstvu většinu. Město Zlín, které disponovalo jen jednou akcií, mělo v představenstvu stejný počet zástupců jako JV disponující 39,2 % hlasovacích práv, což je mimo jiné dalším nepřímým důkazem o tom, že uvedené subjekty jednaly ve shodě.

Na návrh města Zlín valná hromada dále odvolala člena dozorčí rady Juraje Suroviče a na jeho místo zvolila Františka Cívelu, toho času zastupitele města Napajedla, které sice

¹² V tomto odstavci je procentuální vyjádření v závorkách vypočteno ze všech hlasovacích práv, nikoliv z přítomných na valné hromadě.

¹³ Město Otrokovice 5,56%, Město Luhačovice 5,43%, Město Napajedla 3,56%, Město Slavičín 6,67%, Obec Ůjezd 0,53%, Obec Tlumačov 0,58%, Obec Vlachovice 0,32%, Obec Hřivínův Ůjezd 0,19%, Město Valašské Klobouky 6,86%, Obec Oldřichovice 0,22%, Obec Sehradice 0,19%, Obec Velký Otečov 0,27%, Obec Kaňovice 0,10%, Obec Biskupice 0,41%, Obec Rudimov 0,20%, Obec Březůvky 0,02%, Obec Poreč 0,10%, Obec Ludkovice 0,27%, Obec Vysoké Pole 0,40%, Obec Slopné 0,04%, Obec Jestřábí 0,13%, Město Fryšták 2,58%, Obec Lukov 1,07%, Obec Pozlovice 0,61%, Obec Štítná nad Vláh 1,53%.

KOMISE PRO CENNE PAPIRY

bylo členem sdružení Zlínsko, ale v době konání valné hromady již mělo uzavřenu smlouvu s ČS o postoupení hlasovacích práv.

Průběh dalších valných hromad je pro přehlednost uveden v následující tabulce:

12.11.2002	Valná hromada nebyla usnášeníschopná.
03.12.2002	JV ¹⁴ disponovala 55,1 % přítomných hlasů. Valná hromada odvolala člena představenstva Stanislava Mišáka a na jeho místo zvolila Miroslava Maršíka. Pro hlasovala pouze JV a Poštová banka a.s. Valná hromada dále neschválila smlouvy o převodu akcii mezi obcemi. Proti hlasovala pouze JV a Poštová banka a.s.
24.04.2003	JV disponovala 56,4 % přítomných hlasů. Valná hromada rozhodovala o změně stanov. Změny navržené představenstvem byly schváleny kvalifikovanou většinou dvou třetin. Změny navržené Městem Zlín ani změny navržené Městem Otrokovice kvalifikovanou většinou schváleny nebyly. Ostatní návrhy představenstva, ke kterým nebyla potřebná kvalifikovaná většina, byly schváleny. Pro návrh na odměňování členů představenstva a dozorčí rady hlasovala JV a Poštová banka a.s. Pro volbu Jaromíra Šebíka za člena představenstva hlasovala pouze JV.
04.11.2003	JV disponovala 52,9 % přítomných hlasů. Valná hromada rozhodovala o návrhu představenstva zvýšit základní kapitál společnosti upisováním nových akcií s tím, že emisní kurz bude splácen nepeněžitými vklady. Přestože JV hlasovala pro návrh nedošlo ke schválení, neboť nebyla dosažena kvalifikovaná většina tří čtvrtin.
11.12.2003	JV disponovala 56,7 % přítomných hlasů. Valná hromada rozhodovala o změně stanov týkající se pravidel pro zvyšování základního kapitálu. Návrh představenstva byl schválen kvalifikovanou většinou dvou třetin. Dále valná hromada rozhodovala o zvýšení základního kapitálu. Návrh představenstva ani protinávrh Fondu národního majetku a protinávrh JV nebyly kvalifikovanou většinou tří čtvrtin schváleny.
30.04.2004	JV disponovala 59 % přítomných hlasů. Valná hromada rozhodovala o schválení návrhu smlouvy o prodeji části podniku a o pověření představenstva uzavřít tuto smlouvu. Návrh smlouvy byl schválen kvalifikovanou většinou. Pro návrh hlasovalo 77,23 % přítomných hlasů, včetně FNM.

Po přezkoumání jednání akcionářů na valných hromadách došla Komise k závěru, že JV a město Zlín jako osoby jednající ve shodě od valné hromady konané dne 28.8.2002 fakticky ovládaly cílovou společnost a bez souhlasu ostatních akcionářů nemohly prosadit pouze rozhodnutí, ke kterým byla potřebná kvalifikovaná většina hlasů.

K námitce, že Sdružení Zlínsko ovládlo cílovou společnost, Komise konstatuje, že z průběhu valných hromad jednoznačně vyplývá, že obce, které byly členy Sdružení Zlínsko a jednaly ve vzájemné shodě, neměly dostatečný počet hlasů, aby mohly prosazovat své návrhy. Sdružení Zlínsko disponovalo většinou hlasů pouze na jedné valné hromadě¹⁵, přičemž většinu hlasů získalo nikoliv vlastní iniciativou (nákup akcií, uzavření smluv etc.), ale v důsledku jednání majoritního vlastníka, který tři dny před konáním valné hromady prohlásil, že nebude vykonávat hlasovací práva. Na všech následujících valných hromadách už JV s městem Zlín disponovaly větším počtem hlasovacích práv než obce náležející ke Sdružení.

¹⁴ V zápisech z valných hromad je všude jako akcionář uvedeno Město Zlín. Vzhledem k uzavřeným dohodám však hlasovací práva fakticky vykonávala JV jednající ve shodě s Městem Zlín. Pro zjednodušení je v tabulce uváděna pouze zkratka JV, avšak všude, kde je v tabulce tato zkratka uvedena rozumí se „JV jednající ve shodě s Městem Zlín.“

¹⁵ Dne 5.6.200

Zlínsko. Skutečnost, že akcionář nezávisle na své vůli získá v důsledku činnosti jiného akcionáře na jedné valné hromadě majoritu, nelze kvalifikovat jako ovládnání společnosti ve smyslu § 66a odst. 2 obchodního zákoníku.

Protože zápisy z valných hromad jsou dostatečným důkazem o rozložení hlasovacích práv a jejich vykonávání, Komise nepovažovala za nutné provést výslech Gerarda Thierryho navrhovaný účastníkem řízení. Ve správním řízení bylo zjištěno, že převod akcií mezi městem Zlín a Sdružením Zlínsko se nikdy nerealizoval a Sdružení Zlínsko nikdy neovládlo cílovou společnost. I kdyby navrhovaný výslech prokázal, že Sdružení Zlínsko nabídlo městu Zlín odkup akcií cílové společnosti, jak tvrdí JV, nebylo by to důkazem o tom, že JV a město Zlín neovládli cílovou společnost.

Povinnost učinit nabídku převzetí (§ 183b obchodního zákoníku)

Ustanovení § 183b odst. 1 obchodního zákoníku stanoví, že akcionář společnosti s registrovanými cennými papíry, který získá buď sám nebo společně s jinými osobami jednáním ve shodě (§ 66b) podíl na hlasovacích právech (§ 183d), který mu umožňuje ovládnutí společnosti (§ 66a), je povinen do 60 dnů ode dne, který následuje po dnu, v němž akcionář tento podíl získá nebo překročí, učinit nabídku všem majitelům účastnických cenných papírů cílové společnosti. Odstavec 12 téhož ustanovení pak stanoví, že jestliže k získání podílu na hlasovacích právech došlo jednáním ve shodě, mají povinnost podle odstavce 1 všechny osoby jednající ve shodě.

Obchodní zákoník tedy stanoví povinnost učinit nabídku převzetí nejenom pro akcionáře, jak tvrdí účastník řízení, ale i pro osoby jednající s akcionářem ve shodě. Ze zákonné dikce použité v druhé větě odstavce prvního i v první větě odstavce dvanáctého vyplývá, že osoby jednající ve shodě s akcionářem nemusí být vlastníky akcií, ale přesto jim povinnost učinit nabídku převzetí vzniká. Tomuto odpovídá zákonný odkaz na ustanovení § 66b obchodního zákoníku, které definuje osoby jednající ve shodě (viz shora). Zde obsažená zákonná definice nevyžaduje, aby osoby jednající ve shodě byly akcionáři. Tento právní názor zcela koresponduje s předloženým právním stanoviskem advokátní kanceláře Kocián, Šolc, Balaščík, ve kterém se na straně 2 uvádí: „V případech, kde zákonodárce měl v úmyslu uložit nabídkovou povinnost i jiné osobě než akcionáři, takto výslovně učinil, a to v § 183b odst. 1 obchodního zákoníku osobám jednajícím s akcionářem ve shodě. V tomto případě se zřejmě může jednat jak o akcionáře, tak i o osoby, které pouze disponují hlasovacími právy cílové společnosti, nicméně rozhodující skutečností je zde to, že dochází ke sčítání podílů na hlasovacích právech dvou a více osob, z nichž alespoň jedna je akcionářem cílové společnosti.“

Ustanovení § 183b odst. 1 používá pojem „podíl na hlasovacích právech“. Tento pojem nijak nedefinuje, nicméně závorkou odkazuje na § 183d obchodního zákoníku upravující oznamovací povinnost. Při definování pojmu „podíl na hlasovacích právech“ je proto třeba vyjít právě z tohoto ustanovení. Ustanovení § 183d obchodního zákoníku nespojuje podíl na hlasovacích právech výhradně s vlastnictvím akcií, ale pamatuje i na situace, kdy hlasovací práva vykonává nevlastník. Dle § 183d odst. 4 písm. d) obchodního zákoníku se tak do podílu na hlasovacích právech započítávají hlasovací práva, které vykonává nevlastník akcií na základě smlouvy o dočasném přenechání dispozice s hlasovacími právy za úplatu.

Společnost JV uzavřela příkazní smlouvu s městem Zlín. Komise uzavřenou smlouvu podrobně přezkoumala. Příkazní smlouva byla uzavřena v návaznosti na smlouvu o budoucí smlouvě o koupi akcií, jak je výslovně uvedeno v preambuli smlouvy. Obsah smlouvy je

uraven následovně: příkazce (město Zlín) dává příkazníkovi (ČS a později JV) příkaz k výkonu všech akcionářských práv a příkazník je oprávněn tato práva vykonávat dle svého vlastního uvážení, k čemuž mu příkazce vystaví obecnou plnou moc. Pokud příkazce poruší obecnou plnou moc nebo se svým jménem zúčastní valné hromady, kde vykoná svá akcionářská práva, zaplatí smluvní pokutu ve výši 49.507.840 Kč plus úroky z prodlení ve výši 15 % ročně z kupní ceny akcií. Práva vyplývající z této smlouvy může příkazník kdykoliv převést na třetí osobu, přičemž příkazce má povinnost této třetí osobě udělit potřebnou plnou moc k výkonu hlasovacích práv. Pakliže by tak neučinil, musel by zaplatit smluvní pokutu ve výši uvedené shora včetně úroků.

JV ve svém vyjádření namítla, že uzavřená smlouva je smlouvou příkazní dle § 724 a násl. občanského zákoníku, a tudíž JV vykonávala hlasovací práva ve prospěch města Zlín, a proto jí nemohla vzniknout povinnost učinit nabídku převzetí. K tomuto Komise uvádí, že smlouvou příkazní dle občanského zákoníku se příkazník zavazuje, že pro příkazce obstará nějakou věc nebo vykoná jinou činnost, přičemž je povinen jednat dle pokynů příkazcových. Od pokynů příkazcových se může odchýlit pouze tehdy, je-li to nezbytné v zájmu příkazce: nemůže-li včas obdržet jeho souhlas. Smlouva uzavřená mezi účastníky řízení naopak výslovně stanoví, že příkazník má právo vykonávat práva spojená s akciemi dle vlastního uvážení. Pokud by toto jeho právo bylo porušeno, druhá smluvní strana by musela zaplatit velmi vysokou smluvní pokutu. Z uvedeného je zřejmé, že obsah sjednané smlouvy neodpovídá § 724 a násl. občanského zákoníku. Neboť obsahem příkazní smlouvy dle občanského zákoníku je *povinnost příkazníka* postupovat dle pokynů příkazce, zatímco obsahem příkazní smlouvy sjednané mezi účastníky řízení bylo *právo příkazníka* vykonávat hlasovací práva dle vlastního uvážení.

Z obsahu práv a povinností stanovených v uzavřené příkazní smlouvě, jakož i ze skutečností, že trvání příkazní smlouvy bylo vázáno na uzavření smlouvy o budoucí smlouvě o koupi akcií, lze dovodit, že příkazní smlouva měla přenechat JV volnou dispozici s hlasovacími právy do doby, než na ní bude platně převedeno vlastnické právo k akciím cílové společnosti. Uzavřením této smlouvy tak ČS a následně JV získala podíl na hlasovacích právech ve smyslu § 183d odst. 4 písm. d) obchodního zákoníku. Tvzení JV, že vykonávala hlasovací práva dle pokynů města Zlín, neodpovídá obsahu uzavřené smlouvy a nemá oporu ve zjištěném skutkovém stavu.

Ustanovení § 183b odst. 1 obchodního zákoníku je třeba vykládat v kontextu § 66a, § 66b a 183d téhož zákona, neboť právě na tato ustanovení zákon odkazuje. Výkladem opřeným o citovaná ustanovení došla Komise k závěru, že se JV nemůže zprostit povinnosti učinit nabídku převzetí s poukazem na to, že v rozhodné době nebyla vlastníkem akcií cílové společnosti.

Jak bylo uvedeno v předcházejících oddílech, Komise došla k závěru, že JV a město Zlín jednaly ve shodě a společně ovládly cílovou společnost. Ustanovení § 183b odst. 1 obchodního zákoníku stanoví, že povinnost učinit nabídku převzetí zakládá získání podílu, který umožňuje ovládnutí společnosti.

Společnost JV uzavřela dne 16.7.2002 se společností ČS smlouvu, která JV umožnila vykonávat hlasovací práva spojená s 403.767 akciemi představujícími 39,2 % hlasovacích práv. Tímto okamžikem JV a město Zlín jakožto osoby jednající ve shodě získaly podíl, který jim umožnil ovládnout společnost ve smyslu § 66a odst. 2 a § 66a odst. 3 písm. c) obchodního zákoníku. Ačkoliv k faktickému ovládnutí společnosti došlo později, vznik povinnosti učinit

KOMISE PRO CENNÉ PAPÍRY

nabídka převzetí je třeba spojovat s uzavřením společnosti, neboť zákon vaze vznik povinnosti na potenciál ovládnout, nikoliv na skutečné ovládnutí.

Aktie cílové společnosti byly ke dni 17.7.2002 registrovány na veřejném trhu organizovaném RM-SYSTÉM, a.s. Účastnické řízení JV a městu Zlín tak vznikla povinnost učinit nabídku převzetí, a to nejpozději do 60 dnů od 17.7.2002. Protože povinnost učinit nabídku převzetí nespĺní, dopustil se porušení povinností stanovených v ustanovení § 183b odst. 1 a odst. 12 obchodního zákoníku.

Sankce

Porušení povinnosti učinit nabídku převzetí má zavažné zákonné důsledky. Dle ustanovení obchodního zákoníku, osoba, která v rozporu se zákonem neudělila nabídku převzetí, nastupuje zákonitá sankce, když taková osoba nemůže v cílve společnosti vykonávat hlasovací práva.

Dalším důsledkem neucínení povinné nabídky převzetí může být i veřejnoprávní sankce. Hierou je Komise oprávněna uložit dle § 7a odst. 1 písm. u) a odst. 2 ve spojení s § 9 zákona o Komisi. Dle posledníe citovaného ustanovení je Komise oprávněna:

- uložit kontrolované osobě, aby zjednala nápravu ve lhůtě stanovené v opatření a ve stanovené lhůtě podala zprávu o přijatých opatřeních, případně určit, jakým způsobem je osoba podléhající státnímu dozoru povinna nedostatek odstranit (§ 9 odst. 2 zákona o Komisi);
- uložit pokutu až do výše 100.000.000 Kč (§ 9 odst. 3 zákona o Komisi).

Opatření k nápravě

Jako opatření k nápravě připadá v úvahu pouze uložení povinnosti učinit dodatečně nabídku převzetí. Jak bylo uvedeno výše, účastníci řízení po dobu prodlení s plněním povinnosti učinit nabídku převzetí nemohou ze zákona v cílové společnosti vykonávat hlasovací práva. Budou-li si za stávajícího stavu věcí chtít zachovat rozhodující vliv ve společnosti, musí učinit nabídku převzetí. V opačném případě se mimo jiné vystavují riziku, že soud na návrh ostatních akcionářů vysloví neplatnost usnesení valné hromady. Dále mají ostatní akcionáři právo domáhat se u soudu náhrady škody, která jim vznikla v důsledku toho, že povinná osoba porušila svoji právní povinnost.

Protože zákon umožňuje řešit situaci v cílové společnosti soukromoprávními prostředky, rozhodla se Komise v daném případě neukládat opatření k nápravě a řešení ponechat na svobodné vůli a iniciativě akcionářů.

Pokuta

V souladu s ustanovením § 10 odst. 4 zákona o Komisi vstla při uzavze, zda v danem uložit peněžnou pokutu z povahy, závažnosti, způsobu, doby trvání a následků protiprávního jednání, jakož i přiměřenosti pokuty vzhledem k majetkovým poměrům účastníků řízení a také přihledla k povaze podnikatelské činnosti, kterou účastníci řízení vykonávají.

Den následující po dne, v němž akcionář podal, který má povinnost zaslat, zprávu o opatřeních, která učinil k naplnění povinnosti (§ 183b odst. 1 poslední věta)

Upravou závažnost správního deliktu je třeba posuzovat s ohledem na význam právem chráněných zájmů, které byly protiprávním jednáním porušeny. U úpravy povinné nabídky převzetí jsou zákonem chráněným zájmem práva neovládajících, minoritních akcionářů především po ovládnutí společnosti. Při ovládnutí společnosti jsou ostatní akcionáři vystaveni riziku, že nová ovládající osoba provede v řízení společnosti zásadní změny, které ostatní akcionáři nebudou moci nijak ovlivnit, a které budou mít negativní dopad na cenu akcií na veřejném trhu. Pokud ostatní akcionáři po ovládnutí společnosti v ní nechtějí nadále trvat, dává jim zákon prostřednictvím povinné nabídky převzetí možnost prodat své podíly za spravedlivou cenu a vzdát se tak účasti ve společnosti. Při nabídce převzetí musí být zajištěno rovné zacházení se všemi akcionáři. Dále musí být zajištěno, že akcionáři budou mít včasné a relevantní informace, na základě kterých se budou moci rozhodnout, zda budou nabídku akceptovat či nikoli a v neposlední řadě musí být zajištěno, že cena nabídnutá při odkupu bude přiměřená hodnotě akcií, tedy spravedlivá. Neučinění povinné nabídky převzetí je významným zásahem do práv akcionářů, které z hlediska typové závažnosti Komise považuje za vysoce závažný správní delikt.

Z hlediska konkrétního stupně společenské nebezpečnosti Komise zkoumala povahu, způsob, dobu trvání a následky protiprávního jednání. Účastníci řízení sledovali konkrétní cíl, kterým bylo prosazení vstupu skupiny Veolia Water do cílové společnosti. Přestože věděli, že fakticky ovládl cílovou společnost, nabídku převzetí neučinili a do poslední chvíle popírali úmysl prosadit společný vliv v cílové společnosti. Proto je spáchaný správní delikt třeba kvalifikovat jako úmyslný, předem promyšlený, omisivní skutek. Způsob spáchání správního deliktu zvyšuje stupeň společenské nebezpečnosti.

Jednání účastníků řízení mělo závažné následky. Účastníci řízení ovládli cílovou společnost a vyměnili představenstvo společnosti. V důsledku převodu hlasovacích práv Ministerstvo životního prostředí zamítlo projekt „Zlínsko – likvidace odpadních vod I. etapa“, čímž cílová společnost přišla o dotaci z fondů ISPA. Důvodem zamítnutí projektu byla skutečnost, že cílová společnost nebyla nejméně z 90 % ovládána municipalitami, což je podmínkou erpání prostředků z těchto fondů. Přestože účastníci řízení ovládli cílovou společnost, učinili řadu změn, neumožnili minoritním akcionářům vystoupení ze společnosti.

Je třeba poznamenat, že následkem protiprávního jednání je třeba považovat také finanční výhody, které účastníci řízení porušením svých povinností získali. Pokud by účastníci řízení postupovali v souladu se zákonem, museli by učinit nabídku převzetí ostatním akcionářům, což v daném případě znamenalo nabídnout odkup 501.862 akcií za přiměřenou cenu. Přiměřenost ceny určuje znalec. Komise při orientačním vyčíslení nákladů vyšla z nejnižší možné ceny, kterou je cena, za kterou akcie nabyta v Zlíně snížena o 15 %. Takto vypočtená cena činí 136 Kč za akcii a závazky vzniklé na základě nabídky převzetí, pokud by ji přijali všichni adresáti, by dosáhly částky ve výši 68.253.232 Kč. Účastníci řízení ovládli cílovou společnost, ale nabídku neučinili, čímž ušetřili částku v řádech desítek miliónů korun.

Komise se také zabývala mírou účasti jednotlivých účastníků řízení na spáchání správního deliktu. JV byla iniciátorem projektu ovládnutí cílové společnosti a v tomto smyslu sehrála roli návodce a míra jejího zavinění je proto vyšší. Nicméně bez spolupráce města Zlín by JV nikdy nemohla projekt realizovat. Město Zlín bylo osobou ovládající cílovou společnost a bylo na jeho uvážení, zda s JV bude spolupracovat či nikoliv. Město Zlín na základě vlastního rozhodnutí obešlo stanovy cílové společnosti, které zakazují převod akcií na jméno jiná než stávající vlastníky a umožnilo JV vykonávat v cílové společnosti rozhodující vliv. Tímto krokem poškodilo ostatní akcionáře cílové společnosti, avšak samo získalo zisk přes 30 miliónů korun. Přestože je míra zavinění města Zlín nižší než u společnosti JV, nelze

jeho zavinění (agatelizovat). Město Zlín v ovládnutí společnosti sehrálo klíčovou roli a za své jednání nese právní odpovědnost.

Při stanovení výše pokuty Komise přihlíděla i k majetkovým poměrům účastníka řízení. Společnost JV předložila výroční zprávu za rok 2003. Z výroční zprávy vyplývá, že společnost nemá žádné zaměstnance. Hospodaření společnosti je dlouhodobě ztrátové; ztráta za rok 2003 činila 26.900.000 Kč. Společnost má nicméně krátkodobé pohledávky ve výši 94.064.000 Kč a na účtech v bankách 3.591.000 Kč.

Co se týká města Zlín, pak dle schváleného rozpočtu na rok 2004 příjmy města činily 1.606.930.000 Kč, přičemž částka 6.979.000 Kč byla vyhrazena na rozpočtovou rezervu. Pokuta byla uložena v takové výši, která odpovídá vysokému stupni závažnosti spáchaného správního deliktu, a která je přiměřená majetkovým poměrům města.

Komise v rámci vedeného správního řízení umožnila účastníkům řízení uplatnit všechna jejich procesní práva. Účastníky řízení vyzvala k vyjádření k zahájení správního řízení a k navržení a předložení důkazů (§ 33 odst. 1 správního řádu). Komise jim též umožnila nahlížet do správního spisu (§ 23 správního řádu) a vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí (§ 33 odst. 2 správního řádu). Po nahlédnutí do správního spisu 51/Se/31/2004 společnost JV navrhla, aby Komise některé materiály¹⁷ vyňala ze správního spisu a při rozhodování ve věci k nim nepřihlížela. Jako důvod společnost JV uvedla, že tyto materiály nesouvisí s vedeným správním řízením a Komise tudíž neměla oprávnění si je v rámci vedeného správního řízení vyžádat. K tomuto Komise uvádí, že její povinností je ve správním řízení zjistit přesně a úplně skutečný stav věci a za tím účelem si opatřit potřebné podklady pro rozhodnutí. Komise v tomto směru není jakkoli vázána návrhy účastníků řízení (§ 32 odst. 1 správního řádu). Materiály, jejichž vyloučení společnost JV navrhuje, dokazují jakými úmysly byla společnost JV a město Zlín vedeny při realizaci projektu „VAK Zlín“, jaký byl jejich společný postup a jaký byl výsledek zmíněného projektu. Předmětné materiály tak souvisí s vedeným správním řízením a Komise je vzala za podklad pro své rozhodnutí. Společnost JV dále požádala, aby do správního spisu byly zařazeny jí předložené dokumenty týkající se Sdružení Zlínsko. Této žádosti Komise vyhověla.

Ze všech výše uvedených důvodů rozhodla Komise tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Po zjištění skutečného stavu a provedeném dokazování rozhodla Komise o uložení pokuty ve výši, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí. Komise konstatuje, že zvolené výše pokut vyhovuje zákonem stanoveným kritériím, jakož i imperativu individualizace sankce z hlediska jejího působení represivního i preventivního, a to jak v rovině prevence speciální, tak generální s významem pro zdravý rozvoj a účinnou ochranu tuzemského kapitálového trhu (§ 2 odst. 2 zákona o Komisi).

Komise v rámci vedeného správního řízení umožnila účastníkům řízení uplatnit všechna jejich procesní práva, když je vyzvala k vyjádření se k zahájení správního řízení a k navržení a předložení důkazů (§ 33 odst. 1 správního řádu). Komise umožnila účastníkům řízení nahlížet do správního spisu (§ 23 správního řádu) a před vydáním rozhodnutí se vyjádřit k podkladům pro jeho vydání (§ 33 odst. 2 správního řádu).

¹⁷ Smlouvy uzavřené mezi Zlínskou vodárenskou a městem Luhačovice, městem Valašské Klobouky a obcí Tlumačov, zápisy z valných hromad cílové společnosti, smlouvy uzavřené mezi cílovou společností a Zlínskou vodárenskou a dokumenty týkající se výběrového řízení na strategického partnera

POUČENÍ

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad do 15 dnů ode dne doručení, a to k prezidiu Komise pro cenné papíry, Washingtonova 7, P.O. BOX 208, 111 21 Praha 1, prostřednictvím odboru sankčních řízení, který rozhodnutí vydal.

Podle položky 63 písm. g) zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích ve znění pozdějších předpisů, je s účinností od 12.7.2002 zpoplatněno podání rozkladu proti rozhodnutí Komise, a to:

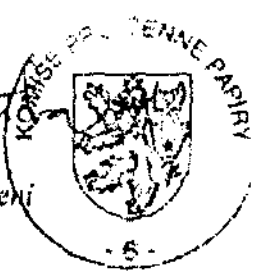
- fyzickou osobou, která není podnikatelem nebo jejíž podnikatelská činnost nesouvisí s rozhodnutím – 500 Kč
- v ostatních případech – 3.000 Kč.

Správní poplatek lze uhradit kolkovými známkami, a to přilepením na písemné vyhotovení rozkladu nebo příkázáním úhrady na účet Komise zřízený u České národní banky č. 3711-2827001/0710, konstantní symbol 1148, variabilní symbol shodný jako ve výroku rozhodnutí. V případě platby převodem na bankovní účet je třeba k rozkladu připojit kopii platebního příkazu s podacím razítkem banky, nebo jiné odpovídající potvrzení o zaplacení.

Nebu-li poplatek uhrazen nejpozději k podání rozkladu, Komise pro cenné papíry účastníka řízení písemně vyzve k jeho dodatečné úhradě. Správní poplatek musí být uhrazen nejpozději do patnácti dnů ode dne, který následuje po doručení vyzvy k úhradě poplatku.

V případě, že nebude správní poplatek uhrazen, Komise pro cenné papíry zastaví řízení o rozkladu dle ustanovení § 6 odst.3 zákona o správních poplatcích.

Stojanová
Mgr. Monika Stojanová
vedoucí odboru sankčních řízení

Hobstova
Mgr. Julie Hobstová
odbor sankčních řízení